

Program praktyk zawodowych
studentów Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku
na kierunku PEDAGOGIKAPRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA
opracowany w oparciu o Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie
standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
z dnia 25 lipca 2019 r.

I. Informacje ogólne

1. Praktyka stanowi nieodłączną część procesu dydaktycznego i podlega obowiązkowemu zaliczeniu.
2. Studenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odbywają praktyki w trakcie drugiego, trzeciego, czwartego i piątego roku jednolitych studiów magisterskich - w IV, V, VI, VII, VIII i X semestrze.
3. Praktyki zawodowe mają trzystopniowy charakter – praktyki 30-godzinnej ogólnopedagogicznej w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (IV semestr), praktyki 150-godzinnej wychowawczo-dydaktycznej nieciągłej cz. I i cz. II w przedszkolu i szkole (V, VI, VII, VIII semestr) oraz 60-godzinnej praktyki ciągłej w przedszkolu (30h) i w szkole (30h) (X semestr).
4. Charakter odbywanej przez studenta praktyki zawodowej musi być zgodny z profilem kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.
5. Praktyka ogólnopedagogiczna 30-godzinna ma charakter obserwacyjny i asystencki. Polega na obserwacji (hospitacji) zajęć oraz podejmowaniu działań asystenckich, wykonywaniu zadań określonych przez opiekuna praktyki ze strony Organizatora praktyk oraz zapoznaniu się z dokumentacją regulującą funkcjonowanie placówki.
6. Praktyka wychowawczo-dydaktyczna nieciągła cz. I. i cz. II w przedszkolu i szkole 150-godzinna ma charakter obserwacyjny i asystencki. Polega na obserwacji (hospitacji) zajęć oraz prowadzeniu zajęć pod opieką nauczyciela – opiekuna praktyk.
7. Praktyka ciągła, 60-godzinna, ma charakter stażowy i polega na wykonywaniu przez studenta wszystkich zadań zgodnie z obowiązkami zawodowymi wykonywanymi przez opiekuna praktyk ze strony Organizatora praktyk.
8. Zaliczenia 30-godzinnej praktyki ogólnopedagogicznej oraz 60-godzinnej praktyki ciągłej w przedszkolu (30h) i szkole (30h) dokonuje opiekun praktyk ze strony Uczelni po realizacji każdego rodzaju praktyk na podstawie obserwacji pracy Studentki/Studenta, analizy dzienniczka praktyk i/lub innych wymaganych dokumentów (scenariuszy zajęć, protokołów hospitacji), oceny i opinii ze strony Organizatora praktyk potwierdzającej odbycie wszystkich godzin praktyk przewidzianych w programie. Zaliczenia 150-godzinnej praktyki wychowawczo-dydaktycznej nieciągłej cz. I i cz. II w

przedszkolu i szkole dokonuje nauczyciel-opiekun.

II. Miejsce odbywania praktyk

Praktyka może się odbywać w przedszkolach i klasach 1-3 szkoły podstawowej.

III. Cel praktyk

Zasadniczym celem praktyk zawodowych jest wykorzystanie zdobytej podczas studiów wiedzy teoretycznej niezbędnej do realizacji zadań nauczyciela przedszkola/szkoły z uwzględnieniem specyfiki środowiska lokalnego, w którym te placówki funkcjonują. Istotne jest skonfrontowanie jej z rzeczywistością dydaktyczną, wychowawczą, opiekuńczą i profilaktyczną pod kątem przyszłej pracy zawodowej. Zadaniem studentów jest wieloaspektowe poznanie funkcjonowania placówki, stosowanych sposobów pracy i procedur organizacyjnych. Celem praktyk jest ponadto zdobycie przez studentów doświadczenia w planowaniu pracy z dziećmi/uczniami klas 1-3 szkoły podstawowej oraz prowadzeniu zajęć, rozwiązywaniu sytuacji trudnych, zdobycie i doskonalenie kompetencji organizacyjnych oraz społecznych niezbędnych do samodzielnego planowania pracy z dziećmi/uczniami i własnej ścieżki rozwoju.

IV. Tematyka praktyk

1. Zapoznanie się ze specyfiką, celami oraz zasadami funkcjonowania placówki.
2. Poznanie specyfiki działań prowadzonych w przedszkolu i szkole.
3. Poznanie funkcjonowania struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy i podziału kompetencji, procedur, procesu planowania pracy, kontroli i sposobów ewaluacji.
4. Zapoznanie się z dokumentacją obowiązującą w danej placówce.
5. Poznanie warsztatu pracy nauczyciela przedszkola i klas 1-3 szkoły podstawowej.
6. Uczestnictwo w zajęciach, obserwacja wychowanków, praca indywidualnej i zespołowej w poszczególnych grupach wiekowych/klasach.
7. Obserwacja pracy nauczyciela i analiza wybranych sytuacji dydaktyczno-wychowawczych.
8. Aktywny udział w działalności placówki poprzez samodzielne planowanie i przeprowadzenie zajęć lub wykonanie zadań wynikających z charakteru placówki oraz programu praktyki.
9. Doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności oraz odpowiedzialności za powierzone zadania.
10. Kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji, współpracy z innymi specjalistami, pracy w zespole.
11. Realizacja innych zadań wyżej niewymienionych a wynikających ze specyfiki pracy

przedszkola i szkoły oraz bieżących wydarzeń.

Praktyka ogólnopedagogiczna (IV semestr)

Wieloaspektowe poznanie sposobu funkcjonowania szkół, placówek edukacyjnych, ich podstawowych zadań, obszarów działalności, stosowanych metod pracy, procedur organizacyjnych, podziału kompetencji, planowania pracy i systemu kontroli; zapoznanie się ze specyfiką zawodu nauczyciela oraz jego warsztatem pracy, a także doświadczanie bezpośredniego kontaktu z dziećmi/uczniemi w środowisku instytucjonalnym. Interpretacja sytuacji wychowawczych i podejmowanych przez nauczyciela działań pedagogicznych.

Praktyka wychowawczo-dydaktyczna nieciągła cz. I i II w przedszkolu i szkole (V, IV, VII, VIII semestr)

Interpretacja założeń i intencji działania pedagogicznego. Nabywanie i rozwijanie przez studentów praktycznych umiejętności organizowania prac nauczyciela oraz poznanie grupy wychowanków i ich potrzeb edukacyjnych. Student rozwija umiejętności: samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej; obserwowania i analizowania zajęć pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych, oceny efektów prowadzonych działań edukacyjnych).

Praktyka ciągła w przedszkolu i szkole (X semestr)

Praktyka ciągła w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej jest realizowana w wymiarze 60 godzin. Jej istotą jest nabycie przez studentów samodzielności w planowaniu i realizowaniu pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, pod kierunkiem czynnego nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym.

Jej celem jest konfrontacja teorii z praktyką pedagogiczną, doskonalenie kompetencji praktycznych studentów w zakresie działań pedagogicznych uwzględniających zróżnicowane potrzeby edukacyjne dzieci oraz wzbogacenie własnego warsztatu pedagogicznego.

V. Osiągane efekty uczenia się

Praktyka ogólnopedagogiczna

Symbol efektu uczenia się	OPISEFEKTUUCZENIASIĘ
	WIEDZA, absolwent zna i rozumie:
KA7_WG5	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej, zasady udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna;

	UMIEJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:
KA7_UW1	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:
KA7_KK4	autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami merytorycznymi

Praktyka wychowawczo-dydaktyczna nieciągła (przedszkole) cz. I

Symbol efektu uczenia się	OPISEFEKTUUCZENIASIĘ
	WIEDZA, absolwent zna i rozumie:
KA7_WG5	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej, zasady udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna;
KA7_WG6	metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;
KA7_WG7	znaczenie możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci;
	UMIEJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:
KA7_UW1	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
KA7_UW2	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;
KA7_UW4	dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:
KA7_KR1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;

Praktyka wychowawczo-dydaktyczna nieciągła (szkoła) cz. I

Symbol efektu uczenia się	OPISEFEKTUUCZENIASIĘ
	WIEDZA, absolwent zna i rozumie:
KA7_WG5	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej, zasady udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna;
KA7_WG6	metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;
	UMIEJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:

KA7_UW1	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
KA7_UW2	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;
KA7_UW4	dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:
KA7_KR1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;

Praktyka wychowawczo-dydaktyczno nieciągła (przedszkole) cz. II

Symbol efektu uczenia się	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ
	WIEDZA, absolwent zna i rozumie:
KA7_WG6	metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;
KA7_WK2	różne rodzaje i funkcje oceniania
	UMIEJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:
KA7_UW4	dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;
KA7_UW5	skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań dydaktycznych;
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:
KA7_KR1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;

Praktyka wychowawcza-dydaktyczno nieciągła (szkoła) cz. II

Symbol efektu uczenia się	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ
	WIEDZA, absolwent zna i rozumie:
KA7_WG6	metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;
KA7_WK2	różne rodzaje i funkcje oceniania
	UMIEJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:
KA7_UW1	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
KA7_UW4	dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;
KA7_UW5	skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań dydaktycznych;

	KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:
KA7_KR1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;

Praktyka ciągła w przedszkolu i w szkole

Symbol efektu uczenia się	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ
	WIEDZA, absolwent zna i rozumie:
KA7_WG6	metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;
KA7_WG7	znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci;
KA7_WG12	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;
KA7_WK2	różne rodzaje i funkcje oceniania
	UMIĘTNOŚCI, absolwent potrafi:
KA7_UW1	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogicznej i psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
KA7_UW2	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;
KA7_UW4	dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;
KA7_UU1	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych dzieci lub uczniów, z wykorzystywaniem różnych rodzajów zabaw
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:
KA7_KK4	autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami merytorycznymi
KA7_KR1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;